

Να επιστρέψει η Παιδεία

στο αναμενόμενο,

ΠΑΤΡΙΣ,
8-9-08

σ' ένα καλύτερο αύριο

Του
Γιάννη Παλλήκαρη,
πρύτανη του Πανεπιστημίου
Κρήτης

Ζώντας σε μια εποχή που οι νέοι στην έναρξη ενηλικίωσης τους και πριν αναζητήσουν μια θέση στο Πανεπιστήμιο έχουν δει και βιώσει τα πάντα, συζητάμε πλέον για μια γενιά που έχει χάσει την πολυτέλεια να ονειρεύεται, καθώς οι επιθυμίες και τα όνειρά τους έχουν γίνει πραγματικότητα πριν καν τα ονειρευτούν. Ένα από τα σημαντικότερα αίτια είναι οι γονείς που εξαγοράζοντας την απουσία τους από την οικογένεια και διασκεδάζοντας την αγωνία τους για τα παιδιά τους, τους προσφέρουν τα πάντα, συχνά πέραν των οικονομικών δυνατοτήτων τους, εισάγοντάς τα στην φιλοσοφία της πλαστικής αγοράς και υποθήκευσης της αυριανής τους εργασίας.

Στις μέρες μας η επιλογή του αντικειμένου των σπουδών γίνεται όλο και περισσότερο με γνώμονα την μισθολογική εξασφάλιση και την απόκτηση μέσω αυτής ενός "διαβατηρίου φερεγγυότητας" για την ασφαλή αποδοχή τους στο σύστημα της δανειστικής οικονομίας. Τα όνειρα και τα κίνητρα για κάτι διαφορετικό, οι επιλογές με γνώμονα την κλήση και τις ικανότητες, τον κοινωνικό ιστό και την περιβαλλοντολογική συνείδηση μειώνονται δραματικά. Το φαινόμενο αυτό είναι παγκόσμιο με έξαρση και στις χώρες πέραν του Ατλαντικού.

Με αυτά τα δεδομένα, αντιλαμβανόμαστε πόσο «μετέωρο» φαίνεται να είναι «το βήμα του Έλληνα φοιτητή και πόσο η αγωνία της εκ του ασφαλούς μισθολογικής εξασφάλισης, τον απομακρύνει από το όνειρο του διαφορετικού και προσδιορίζει τις επιλογές των σπουδών του με τραγικό αποτέλεσμα μόνο ένας στους τέσσερις Έλληνες φοιτητές να σπουδάζει την πρώτη επιλογή του και το 40% να κάνει ασχετο επάγγελμα με τις σπουδές του.

Όσον αφορά στους φοιτητές του Πανεπιστημίου Κρήτης παρόλο που το ποσοστό που έχουν την σχολή τους σαν της πρώτης επιλογής ανέρχεται μόλις στο 10% και μόνο λίγο πάνω από το 50% έχουν βάλει το Παν. Κρήτης στην πρώτη δεκάδα των επιλογών τους, σύντομα διαπιστώνουν ότι βρίσκονται στο πρώτο Ερευνητικό Πανεπιστήμιο της χώρας, που αποδεδειγμένα έχει συμβάλει στην επίτευξη του πρώτου στόχου της Λισσαβόνας, πρωτοστατώντας σε τεχνολογίες συχνά εκτός των δυνατοτήτων της ελληνικής παραγωγικής βιομηχανίας με σημαντική εξαγωγή επιστημόνων στον διεθνή χώρο εργασίας, ενώ παράλληλα με τις ανθρωπιστικές επιστήμες του να παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τα κοινωνικά δρώμενα και αλλαγές στον χώρο του «ανθρωπίνου περιβάλλοντος», συμμετέχοντας ενεργά στις διορθωτικές παρεμβάσεις για τη διατήρηση των ιδιαίτερων στοιχείων του κοινωνικού ιστού της Κρήτης ως μίας ιδιαίτερης ψηφίδας στο Μωσαϊκό της πολυπολιτισμικής Ευρώπης του μέλλοντος. Είναι λογικό ότι οι φοιτητές μας να έχουν την μεγαλύτερη απορροφητικότητα στην αγορά εργασίας και μάλιστα σε ακρως ανταγωνιστικούς τομείς όπως εκείνοι της υψηλής τεχνολογίας.

Παράλληλα μαθήματα όπως ο «Επιστήμονας πολίτης» στοχεύουν ακριβώς στην διεύρυνση της γνώσης με μια ποιο ολιστική προσέγγιση αλλά κυρίως στην ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας των αυριανών επιστημόνων όπου συχνά θα κληθούν να λάβουν κρίσιμες αποφάσεις για το μέλλον της ανθρωπότητας. Οι νέοι φοιτητές μας θα προλάβουν να βιώσουν επίσης την σχεδόν πλήρη ανάπτυξη των πανεπιστημιακών υποδομών με νέα κτήρια στο Ηράκλειο και Ρέθυμνο και υψηλού επιπέδου υποδομές στήριξης, όπως βιβλιοθήκες κλειστά γυμναστήρια, φοιτητικά κέντρα κτλ.

Παρόλα αυτά τα ΑΕΙ της χώρας μας περνάνε την ποιά δύσκολη περίοδό τους, λόγω των ταχυτάτων διεθνών εξελίξεων και αλλαγών στο παγκόσμιο χάρτη των ΑΕΙ όλου του κόσμου, ευρισκόμενα σε μιά χώρα με εξαιρετικά αργούς ρυθμούς ανάπτυξης που αδυνατεί να παρακαλουθήσει τις εξελίξεις και να τα υποστηρίξει και οικονομικά αλλά και θεσμικά.

Τα στοιχήματα λοιπόν είναι πολλά, διότι η ποιότητα της ανώτατης παιδείας, αφορά όλους μας και όχι μόνο τους λειτουργούς της, τους φοιτητές της η το απρόσωπο κράτος, αφορά την κοινωνία ολόκληρη. Πρέπει όλοι μαζί να ενσχύψουμε στην προσπάθεια αυτή για να μας επιστρέψει η Παιδεία μας στο αναμενόμενο, σ' ένα καλύτερο αύριο.